

Dok.nr:	KP-001	Versjon:	3.0	Dato:	20.04.2026
Forfatter:	Brann- og redningskolen	Godkjent av:	Karl Erik Arnesen		

KURSPLAN

Internopplæring for brannkonstabler

1 BAKGRUNN FOR KURSET

Utdanningen av innsatspersonell til kommunale brannvesen tar sikte på å gi nødvendig kompetanse til brannkonstabler som skal yte innsats ved ulike typer branner og ulykker, og herunder ivareta egen og andres sikkerhet. Utdanningen er basert på brann- og redningsvesenforskriften av 01. mars 2022.

For brannkonstabel er det krav om gjennomført yrkesutdanning bestående av:

- Inntil to års systematisk, teoretisk og praktisk opplæring i et brannvesen
- Nettbasert kurs i brannvern
- Grunnkurs for brannkonstabel (heltid eller deltid)

2 KURSETS Plass I OPPLÆRINGSSTRUKTUREN

Internopplæring for brannkonstabel er det innledende elementet i yrkesopplæring for brannkonstabel og kommer frem av kursplan for internopplæring og opplæringsboken for brannkonstabel. Kursplanen beskriver kravene til opplæringen, både i eget brannvesen og innholdet i det nettbaserte kurset i brannvern.

3 KURSETS OPPTAKSKRAV; VARIGHET OG MÅLGRUPPE

Forutsetning for å starte en karriere i brannvesenet vil normalt være gjennomført videregående skole eller opplæring på videregående skoles nivå. De aller fleste brannvesen praktiserer allerede dette som et ansettelseskrav ved at brannkonstabler har fag- eller svennebrev eller tilsvarende. Opplæringen strekker seg over inntil to år etter tilsetning i et brannvesen. Målgruppen for kurset er personell som skal jobbe som konstabel i et heltids- eller deltidsbrannvesen.

4 KURSETS HOVEDMÅL

Kursets hovedmål er at kursdeltaker skal få nødvendig kompetanse for å kunne utføre grunnleggende brann- og redningsarbeid og ivareta egen og andres sikkerhet på en sikker og effektiv måte.

5 KURSETS OPPBYGGING

Internopplæringen er en grunnleggende systematisk opplæring i eget brannvesen. For å få plass på grunnkurset må både nettbasert kurs i brannvern og gjennomført internopplæring være bestått og dokumentert. Det er brannsjef/opplæringsansvarlig som er ansvarlig for at opplæringen gjennomføres i henhold til plan. Til kursplanen for internopplæring følger en opplæringsbok som hver brannkonstabel skal ha. Opplæringsboken skal fylles ut i samarbeid med brannsjefen eller opplæringsansvarlig, som også attesterer når det enkelte mål er nådd.

Blå skrift = Nettbasert kurs i brannvern

Svart skrift = Praktisk opplæring i eget brannvesen

6 Læringsmål

6.1 Brannvesenets organisasjon og samarbeidende aktører

Overordnet mål 1:

Kursdeltaker skal kjenne til hvordan brannvesenet i Norge er organisert, samt vite om andre aktører sine oppgaver.

Læringsutbytter:

- 6.1.1 Vite om de ulike brannvernmyndighetene i Norge.
- 6.1.2 Vite om brannvesenets oppgaver og generelle mål.
- 6.1.3 Vite om brannvesenets plikter/ og rettigheter, og brannvesenets plass i det kommunale system.
- 6.1.4 Vite om brannvesenets dimensjoneringsgrunnlag.
- 6.1.5 Vite om de naturlige samarbeidspartnere for brannvesenet.

6.2 Brannforebygging

Overordnet mål 2

Kursdeltaker skal vite om hvordan brannforebygging kan redusere sannsynligheten for at det oppstår brann, eksplosjoner og ulykker med farlig stoff, samt vite hva regelverket sier om ansvar og plikter.

Læringsutbytter:

- 6.2.1 Vite om regelverk som omhandler brannforebygging.
- 6.2.2 Vite om ansvar som ligger hos eier og bruker av et objekt.
- 6.2.3 Vite om brannvesenet sine brannforebyggende oppgaver.
- 6.2.4 Vite om hvordan samarbeid i eget brannvesen kan bidra til et godt brannforebyggende arbeid.

6.3 Verneutstyr og bestemmelser

Overordnet mål 3

Kursdeltaker skal vite om sentrale lover og forskrifter som setter krav til verneutstyr og verneutstyrets begrensninger.

Læringsutbytter:

- 6.3.1 Vite om hva Dimensjoneringsforskriften og Røyk- og kjemikalieveiledningen sier om verneutstyr og rutiner for ulike innsatser samt utstyrets begrensninger.
- 6.3.2 Vite om den virkningen giftig atmosfære har på mennesket.
- 6.3.3 Kunne bruke og vedlikeholde fullstendig og ufullstendig åndedrettsvern.

6.4 Røyk- og kjemikaliedykking

Overordnet mål 4

Kursdeltaker skal vite om nødvendige rutiner som gjør det mulig å etablere et tilfredsstillende sikkerhetsnivå for å utøve røyk- og kjemikaliedykking.

Læringsutbytter:

- 6.4.1 Vite om kravene Internkontrollforskriften og Arbeidstilsynet stiller i forhold til røyk- og kjemikaliedykking.
- 6.4.2 Vite om helsekrav og fysiske krav for røyk- og kjemikaliedykkere.
- 6.4.3 Vite om innholdet i veiledning om røyk- og kjemikaliedykking.

6.5 Førstehjelp

Overordnet mål 5

Kursdeltaker skal ha grunnleggende kunnskaper og ferdigheter i førstehjelp.

Læringsutbytter:

- 6.5.1 Vite om hvordan en primærundersøkelse (ABCDE) gjennomføres.
- 6.5.2 Vite om hvordan en pasient legges i sideleie.
- 6.5.3 Vite om forskjellene på ytre og indre blødninger.
- 6.5.4 Vite om symptomer og tiltak ved: sirkulasjonssvikt, hypotermi og generell nedkjøling, luftveisskader, nakke/ryggskader, brystmerter og hjerteinfarkt samt hjerneslag.
- 6.5.5 Selvstendig utføre en primærundersøkelse (ABCDE) og utføre hjerte-lunge-redning.
- 6.5.6 Selvstendig prioritere skadde pasienter.
- 6.5.7 Selvstendig legge en pasient i stabilt sideleie.
- 6.5.8 Selvstendig utføre spalting ved bruk av tilgjengelig utstyr.
- 6.5.9 Selvstendig utføre akutt behandling av sår- og brannskader.
- 6.5.10 Selvstendig utføre bruk av hjertestarter i eget brannvesen (der hjertestarter er tilgjengelig).

6.6 Brann- og redningsmateriell

Overordnet mål 6

Kursdeltaker skal vite om og kunne bruke brann- og redningsmateriell i eget brannvesen, og vite om riktig organisering ved ulike hendelser.

Læringsutbytter:

- 6.6.1 Vite om ulike typer slanger, strålerør og armatur.
- 6.6.2 Vite om ulike pumbers virkemåte.
- 6.6.3 Vite om de vanligste stigenes og brukerveiledningene for bruk av stigemateriell.
- 6.6.4 Vite om bruksområder og funksjoner til ulike typer rednings- og frigjøringsutstyr.
- 6.6.5 Kunne vedlikeholde og bruke slangeutstyr, strålerør, armatur og kuplinger som finnes i eget brannvesen.
- 6.6.6 Kunne bruke rednings- og frigjøringsverktøy og ulike typer motoriserte redskaper på en korrekt måte.

6.7 Vannforsyning

Overordnet mål 7

Kursdeltaker skal forstå prinsippene med å fremskaffe vann fra ulike vannkilder, og hvordan lengden på et slangeutlegg påvirker ytelsen.

Læringsutbytter:

- 6.7.1 Forstå hvordan vi ved hjelp av håndregler kan beregne vannføring og trykktap.
- 6.7.2 Vite om arbeidsprinsippene til en motorpumpe og kunne skille de ulike pumpetyperne med henblikk på ytelse, normer og benevnelser.
- 6.7.3 Vite om evakueringsprinsippene til en motorpumpe.
- 6.7.4 Beherske beregninger av vannføring, utgangstrykk og trykktap i forgrenet utlegg med terrengstigning ved bruk av håndreglene.
- 6.7.5 Kjenne til plassering av en motorpumpe ved seriekjøring og kunne utføre rett plassering.
- 6.7.6 Kunne gjennomføre de vanligste slangeutlegg, herunder normalutlegg.
- 6.7.7 Kunne betjene ulike typer pumper.

6.8 Slokketeknikk og –taktikk

Overordnet mål 8

Kursdeltaker skal beherske brannsløkking, herunder kunne velge og anvende riktig slökkemiddel.

Læringsutbytter:

- 6.8.1 Vite om grunnleggende brannfysikk og brannkjemi.
- 6.8.2 Vite om faremomenter og sikkerhet på et skadested.
- 6.8.3 Vite om prinsippene for innvendig og utvendig sløkking.
- 6.8.4 Vite om forutsetninger for brannspredning og brannbegrensende faktorer.
- 6.8.5 Beherske bruk av ulike typer slökkemiddel.
- 6.8.6 Beherske bruk av ulike typer materiell i forbindelse med brannsløkking.
- 6.8.7 Beherske grunnleggende ferdigheter ved bekjempelse av ulike typer branner.
- 6.8.8 Vite om prinsippene for organisering på et skadested.

6.9 Olje- og kjemikalievern

Hovedmål 9

Kursdeltaker vite om de krav som stilles til en kommune i forhold til innsats mot akutt forurensning.

Læringsutbytter:

- 6.9.1 Vite om alle fareklassene iht. Farlig godspermen.
- 6.9.2 Vite om grunnleggende metoder og prinsipper for bruk av absorbenter og nøytralisering, med spesiell oppmerksomhet på farenummer 2, 3, 6 og 8, og kjenne til de mest vanlige kjemikalienes reaksjon og faregrad.
- 6.9.3 Vite om stoffers skadevirkning på miljøet og hvilke områder som er mest sårbare i forhold til forurensning.
- 6.9.4 Vite om metoder for tetting av lekkasjer.
- 6.9.5 Under ledelse kunne bruke kommunens oljevernutstyr.

6.10 Restverdiredning

Hovedmål 10

Kursdeltaker skal bevisstgjøres på hvordan de kan redusere skadepotensialet ved en hendelse.

Læringsutbytter:

- 6.10.1 Vite om skadeomfang i forbindelse med branner, flom o.l.
- 6.10.2 Vite om prinsippene for restverdiredning.
- 6.10.3 Under ledelse kunne bruke enkelt utstyr og enkle metoder for restverdiredning ved røyk- og vannskader.

6.11 Arbeidsgivers ansvar

Opplæring i Nødnett, Overflateredning og PLIVO er arbeidsgivers ansvar. Hvordan denne opplæringen foregår er opp til hvert enkelt brannvesen, men det er viktig å merke seg følgende:

- Sambandsreglementet stiller krav om at alle brukere av nødnett må ha gjennomgått opplæring både teoretisk og praktisk før de kan ta Nødnett i bruk (Ligger et kurs inne på NAKOS-portalen). Opplæring av nødetatenes personell håndteres av den enkelte etat.
- I kommuner der risiko- og sårbarhetsanalysen avdekker behov for beredskap ved hendelser som inntreffer i vannrelatert miljø, må det gjennomføres tiltak. Et tiltak kan være å gjennomføre nettbasert kurs om overflateredning på Munio.
- Det er etablert en felles nasjonal og tverretattlig prosedyre for samvirke ved pågående livstruende vold (PLIVO). Det påhviler den enkelte etatsleder, den lokale virksomhetsledelse og det enkelte personell, et ansvar for å gjøre seg kjent med prosedyren, trene og øve på denne i samarbeid med øvrige relevante etater og aktører. Et tiltak kan være å gjennomføre PLIVO grunnkurs på NAKOS-portalen.

Undervisningen ved Brann- og redningsskolen legger opp til at disse emnene er gjennomgått før Kursdeltaker begynner på grunnkurs for brannkonstabel. Derfor skal den interne opplæringen i disse tre emnene også dokumenteres i opplæringsboka.

7 ARBEIDSFORMER

Sammenhengen mellom opplevelse, forståelse og handlinger er en viktig forutsetning for internopplæringen i et brannvesen. Man må derfor bestrebe seg på å skape sammenheng og veksling mellom teoretisk og praktisk opplæring. Det understrekes at opplæringen bør skje i samarbeid mellom Kursdeltaker og den eller de som er ansvarlige for opplæringen i brannvesenet.

Den teoretiske opplæringen skal skje nettbasert i regi av Brann- og redningsskolen gjennom det nettbaserte kurset i brannvern. Den praktiske opplæring gjennomføres i eget brannvesen under ledelse av opplæringsansvarlig.

Under opplæringen skal kontinuerlig veiledning fra instruktør vektlegges.

8 Vurdering

Formålet med vurdering er å veilede, motivere og utvikle Kursdeltaker, sikre at de når hovedmålene i opplæringen. Opplæringsmålene er beskrevet i denne kursplanen og danner utgangspunkt for vurderingen.

Når det gjelder internopplæringen skal det gis vurdering underveis og beståtte krav dokumenteres ved signatur i opplæringsboken.

Det nettbaserte kurset i brannvern vurderes med bestått eller ikke bestått.

9 Litteratur

NAKOS "Nettbasert kurs i brannvern" Brann- og redningsskolen